

Тетяна Віталіївна **СТЕШЕНКО**

к.ю.н., доцент, Національний Юридичний Університет ім. Ярослава Мудрого

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2002-454X>

e-mail: t.v.steshenko@nlu.edu.ua

Яна Володимирівна **ШУЛЯКА**

студентка, Національний Юридичний Університет ім. Ярослава Мудрого

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-9677-8703>

e-mail: yanaaa0701@gmail.com

Вікторія Андріївна **РОМАНОВА**

студентка, Національний Юридичний Університет ім. Ярослава Мудрого

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-0555-8436>

e-mail: Gshwusbb65@gmail.com

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано ключові виклики, які постають перед посадовими особами органів місцевого самоврядування в Україні в умовах воєнного стану. Важливу роль серед управлінських завдань посідає вирішення гуманітарної кризи, соціальної підтримки населення, забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом, харчуванням та медичною допомогою. Підкреслено важливість комплексного та інтегрованого підходу до подолання викликів воєнного часу, необхідність ефективної координації між органами місцевого самоврядування, державними структурами, міжнародними організаціями та громадськістю.

Ключові слова: місцеве самоврядування, воєнний стан, гуманітарна криза, економічна стабільність, інформаційна безпека, цифровізація управління, територіальна оборона, відновлення інфраструктури

ВСТУП

Внаслідок введення воєнного стану на території України діяльність органів місцевого самоврядування в Україні зазнала значних трансформацій, адже повинна була адаптуватися до умов, що були невідомі раніше. Територіальні громади мусили зіткнутися з новими викликами, зокрема такими, як забезпечення безпеки громадян, організація соціальної підтримки внутрішньо-переміщених осіб (ВПО), відновлення критичної інфраструктури, підтримка місцевої економіки тощо. Також з'явилась гостра потреба в ефективній взаємодії з військовими адміністраціями, міжнародними організаціями, волонтерськими ініціативами.

Ключовим аспектом є цифровізація діяльності органів місцевого самоврядування. Це є надзвичайно необхідним, адже застосування сучасних технологій, аналітичних платформ, електронних сервісів нині є критично важливим, адже дає змогу забезпечити оперативне прийняття рішень, дієве спілкування з населенням, а також відповідний рівень інформаційної безпеки. Ці засоби допомагають також впоратися із дезінформацією, що є необхідним в умовах ведення інформаційної війни.

Особливої уваги заслуговує забезпечення економічної стабільності громад, оскільки ведення воєнних дій скоротило надходження до місцевих бюджетів.

У цьому контексті вирішальним є забезпечення життєдіяльності громад, їхньої стійкості та реінтеграції. Тому аналіз управлінських викликів, розроблення певних стратегій, впровадження інноваційних рішень можуть допомогти посилити спроможність посадових осіб органів місцевого самоврядування.

МЕТА дослідження – аналіз ключових викликів, які постають перед органами місцевого самоврядування в умовах ведення повномасштабної війни, визначення дієвих механізмів управління, які спрямовані на забез-

печення безпеки, соціального захисту, економічної стабільності та відновлення громад.

У роботі зроблено акцент на цифровізації адміністративних процесів, впровадженню сучасних технологій у сфері комунікації, а також боротьбі з дезінформацією та зміцненню інформаційної безпеки.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною основою дослідження є загальнонаукові методи: метод документального аналізу, соціологічний метод, метод порівняльного аналізу, метод кейс-стаді, контент-аналіз, метод експертних оцінок, статистичний метод, метод системного аналізу та метод оцінювання ефективності державної політики. Для вивчення організації роботи посадових осіб органів місцевого самоврядування під час воєнного стану в Україні застосовано комплекс підходів, зокрема аналіз нормативно-правових актів, дослідження практик на місцях через опитування та інтерв'ю, порівняння з міжнародним досвідом та аналіз результативності діяльності в умовах кризових ситуацій.

РЕЗУЛЬТАТИ

З початку повномасштабного вторгнення і дотепер посадові особи органів місцевого самоврядування в Україні стикнулись з цілою низкою нових викликів, що не були відомі раніше. Ці виклики потребують оперативних дій, певних стратегічних підходів та злагодженої взаємодії з органами державної влади. Зокрема, з'явилась гостра потреба в організації укриттів та захисті критичної інфраструктури, вирішенні економічної ситуації, відновленні зруйнованих внаслідок воєнних дій об'єктів тощо. Саме тому, незважаючи на усі виклики, органи місцевого самоврядування відіграють важливу роль у забезпеченні життєдіяльності громад, тому їхня діяльність на час дії воєнного стану потребує оперативних рішень, ефективної координації та гнучкості у реагу-

ванні на ці виклики.

Відповідно до п. 2 Указу Президента України № 64/22 місцевим радам наказано впроваджувати та здійснювати заходи і повноваження, передбачені в Законі України «Про правовий режим воєнного стану», спрямовані на оборону України та захист інтересів держави. Це зобов'язання вимагає від місцевої влади оперативної адаптації та координації з військовими адміністраціями, які забезпечують безперервність управління і захист прав громадян у цих надзвичайних умовах.

12 травня 2022 р. набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану». Однією із ключових функцій цього Закону є можливість забезпечення соціальних гарантій для посадових осіб місцевого самоврядування у територіальних громадах, де утворено військові адміністрації.

Після того як здійснено повномасштабне вторгнення 24 лютого 2022 р., указом Президента в усіх областях і районах утворено військові адміністрації. Це рішення стало важливим і продиктовано необхідністю воєнного часу, проте в межах правового поля це створило певні колізії та неврегульованості.

Зокрема, це стосується, наприклад, питання, яке полягає у врегулюванні сумісництва посади сільського, селищного, міського голови та керівника військової адміністрації населеного пункту. Ці зміни також передбачають розмежування випадків, коли військові адміністрації здійснюють повноваження представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування та сільського, селищного, міського голів, голів районної та обласної рад.

Одним з найбільш передових завдань, що потребують найшвидшого реагування є вирішення гуманітарних питань та забезпечення соціальної підтримки населення. Це включає надання житла, продуктів харчування та медичних послуг як постійному населенню територіальної громади, так і ВПО. В умовах війни важливою також є організація надання і психологічної допомоги, а також відновлення ключових соціальних сервісів. Має бути посиленням і акцент на питаннях безпеки й оборони територіальних громад. Це передбачає співпрацю з військовими адміністраціями, формування територіальної оборони та здійснення захисту важливих об'єктів інфраструктури від потенційних атак.

Крім цього, ведення воєнних дій суттєво вплинуло і на економічну стійкість територіальних громад, внаслідок чого значно послаблено їхні фінансові можливості. Саме тому зростає необхідність у залученні міжнародних інвестицій, підтримка місцевого бізнесу та оптимізації витрат бюджетів. Одним з пріоритетів також залишається відновлення інфраструктури, якій завдано шкоду внаслідок воєнних дій, а саме шляхом проведення ремонтно-відновлювальних робіт, запуск проєктів реконструкції за участю міжнародних партнерів та впровадження енергоефективних рішень.

Важливою також є ефективна комунікація органів місцевого самоврядування із населення територіальної громади. Це є надзвичайно важливим, адже забезпечення доступу до достовірної інформації, боротьба із дезінформацією є одним з найбільш ключових завдань.

Отже, органи та посадові особи місцевого самовря-

дування відіграють критично важливу роль у забезпеченні стійкості територіальних громад у період воєнного часу. Певний гнучкий підхід, координація з державними та міжнародними структурами, врахування особливостей воєнного часу на території окремої громади є важливою функцією органів місцевого самоврядування.

Якщо зауважити важливість забезпечення безпеки, стабільності, результативного управління громадами, то координація дій місцевої влади з військовими адміністраціями в Україні є ключовим фактором. Утворені військові адміністрації діють відповідно до законодавства та беруть на себе функції управління в певних критичних обставинах. Особливо важливою є їх роль у регіонах, де ведуться бойові дії або ті, що знаходяться під загрозою окупації.

А втім, органи місцевого самоврядування мають підпорядковувати свої дії загальній військовій стратегії, незважаючи на їх певну незалежність та децентралізацію. Наприклад, рішення про комендантську годину, евакуацію населення має бути ухвалено спільно чи за погодженням з військовими адміністраціями. Звідси випливає, що ефективне спілкування між суб'єктами всіх рівнів управління є ключовим фактором, який забезпечує успішний розподіл функцій та сприяє чіткій взаємодії між державними структурами, волонтерськими організаціями та громадськими ініціативами.

Ще однією важливою деталлю є питання відновлення територій, що постраждали внаслідок бойових дій. Це потребує скоординованого планування між органами місцевого самоврядування та військовими адміністраціями. А втім, ключові заходи захисту громад і територій з приводу безпеки, захисту мешканців від ймовірних надзвичайних ситуацій здійснюються на рівні міських, селищних та сільських громад [1].

Отже, на виконання Закону України «Про правовий режим воєнного стану» утворено військові адміністрації. Для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки органам державної влади, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування надані особливі повноваження [2].

Постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. затверджено План реагування на надзвичайні ситуації державного рівня. Нею визначено, що План реагування на надзвичайні ситуації державного рівня розроблено для впорядкування та координації дій органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів управління та сил цивільного захисту, суб'єктів господарювання, спрямованих на ліквідацію наслідків та надання допомоги постраждалим, у разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації [3].

Саме тому консолідація зусиль органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій із громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами, організаціями стає в нагоді у здійсненні заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, а також охорони прав, свобод і законних інтересів громадян.

Ще однією з важливих функцій є можливість реагувати на надзвичайні ситуації та загрози органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану в Україні. Це є важливим завданням, що потребує оперативних та злагоджених дій.

У світлі подій, що траплялися в Україні взимку 2022-2023 рр. та влітку 2024 р., варто звернути увагу на

захист критичної інфраструктури, адже пошкодження ліній передач, електричних станцій, комунальних об'єктів, можуть спричинити гуманітарну катастрофу. Саме місцева влада має невідкладно реагувати на ці пошкодження та забезпечувати відновлення водопостачання, електроенергії, газопостачання та зв'язку.

Отже, швидке та невідкладне реагування на надзвичайні ситуації в умовах воєнного стану потребує чіткої координації та злагоджених дій, певних гнучких механізмів взаємодії між усіма суб'єктами. Принциповою суттю наявності органів місцевого самоврядування є їх максимальне наближення до осіб, які є членами відповідної територіальної громади і в силу цієї «близькості» мають дуже оперативного бути в курсі обставин та забезпечувати потреби людей навіть у найскладніших умовах.

В умовах воєнного стану в Україні органи місцевого самоврядування відіграють ключову роль у забезпеченні ефективної підтримки населення. Одним з основних напрямів їхньої діяльності є тісна співпраця з волонтерами та благодійними організаціями, що сприяє зміцненню громад та оперативному реагуванню на виклики. Закон України «Про волонтерську діяльність» надає можливість органам місцевого самоврядування офіційно залучати волонтерів до своєї роботи [4]. Національна соціальна сервісна служба України навіть розробила окрему форму договору про провадження волонтерської діяльності, що спрощує процес взаємодії. Це дає змогу місцевій владі ефективно організувати допомогу населенню та військовим формуванням. Органи місцевого самоврядування можуть співпрацювати з волонтерами через різні механізми: інформаційну підтримку, що включає збір та поширення даних про волонтерську діяльність у громаді; координацію дій, яка передбачає спільне планування та реалізацію ініціатив для підтримки населення; підвищення спроможності шляхом організації навчальних тренінгів для волонтерів; заохочення участі мешканців у волонтерському русі; а також партнерство через реалізацію спільних проєктів з благодійними організаціями [5].

Програма «U-LEAD з Європою» розробила спеціальні навчальні курси для команд громад, які включають посадових осіб органів місцевого самоврядування, працівників комунальних закладів та волонтерів. Такі заходи допомагають зрозуміти особливості волонтерської діяльності, її правові аспекти та практичні інструменти взаємодії між владою і волонтерами. Органи місцевого самоврядування також можуть підтримувати благодійні фонди шляхом залучення міжнародної допомоги, запровадження механізмів звітності з використання коштів і сприяння спрощенню законодавства для благодійного сектору. Для забезпечення прозорості та ефективності співпраці органи місцевого самоврядування мають здійснювати регулярний моніторинг волонтерських ініціатив, аналізувати потреби населення та військових, а також звітувати про результати розподілу гуманітарної допомоги. Ефективна взаємодія між органами місцевого самоврядування, волонтерами та благодійними організаціями є критично важливою для стабільності громад у складний період. Застосування законодавчих механізмів, різноманітних форм співпраці та освітніх ініціатив сприяє зміцненню цієї співпраці і допомагає ефективно підтримувати населення та військові формування в умовах

війни [6].

Слід розглянути напрям забезпечення ВПО продуктами харчування, медикаментами та житлом. Згідно з інформаційним посібником «Місцеве самоврядування в умовах воєнного стану», підготовленим Асоціацією органів місцевого самоврядування Харківської області та Харківською обласною радою, органи місцевого самоврядування зобов'язані оперативного реагувати на потреби ВПО, забезпечуючи їх необхідними ресурсами.

Забезпечення продуктами харчування здійснюється через організацію гуманітарних штабів, які координують постачання продовольства від державних та міжнародних донорів. На місцях здійснюється співпраця з волонтерськими та благодійними організаціями для розподілу продуктів серед ВПО, забезпечуючи прозорість та ефективність цього процесу [7].

Медичне забезпечення ВПО включає надання необхідних ліків та доступу до медичних послуг. Органи місцевого самоврядування спільно з місцевими закладами охорони здоров'я забезпечують можливість отримання медичної допомоги без необхідності укладання декларацій, що особливо важливо в умовах воєнного стану. Це дає змогу ВПО оперативного отримувати необхідне лікування та медикаменти [8].

Надання житла для ВПО є одним з пріоритетних завдань на місцевому рівні. Відбувається організація тимчасового розміщення в комунальних закладах, гуртожитках та інших доступних приміщеннях. Крім того, держава впроваджує програми компенсації витрат на оренду житла для ВПО, що дає змогу забезпечити їх належними умовами проживання [9].

Отже, ефективна співпраця між посадовими особами органів місцевого самоврядування, державними органами, волонтерськими та міжнародними організаціями є запорукою своєчасного та якісного забезпечення ВПО необхідними ресурсами та послугами в умовах воєнного стану.

Розглянемо питання психологічної підтримки громади в умовах війни, яке є надзвичайно актуальним. За даними Міністерства охорони здоров'я України понад 15 млн українців потребуватимуть психологічної підтримки у найближчі роки, з них 3-4 млн потрібно буде приділяти особливу увагу. У відповідь на цю потребу у 25 громадах Волинської, Львівської та Полтавської областей стартував пілотний проєкт «Надання психосоціальної та емоційної підтримки населенню та покращення в громаді якості надання послуг з психічного здоров'я». Цей проєкт реалізується Асоціацією інноваційної та цифрової освіти за підтримки Проєкту USAID «ГОВЕРЛА».

Основними завданнями проєкту є побудова системи надання психологічної допомоги в громаді шляхом навчання посадових осіб органів місцевого самоврядування, надання першої психологічної допомоги дітям та підліткам через навчання освітян, а також надання психологічної допомоги дорослим шляхом навчання соціальних працівників. У рамках проєкту також відбувається підготовка психологів, які стануть координаторами функціонування системи психологічної допомоги у громадах на постійній основі та здійснюватимуть супервізію освітян та соціальних працівників [10]. Ця ініціатива сприяє розбудові системи надання першої психологічної допомоги у громадах, що є важливим кроком у підтримці психічного здоров'я населення в умовах війни.

Застосування цифрових технологій є невід'ємною частиною ефективного управління громадою під час війни. Органи місцевого самоврядування, волонтерські ініціативи та міжнародні організації активно застосовують цифрові платформи для координації допомоги, протидії інформаційним атакам та захисту персональних даних.

Єдина цифрова платформа для координації допомоги дає змогу оптимізувати процеси збору заявок та розподілу гуманітарної підтримки. Застосування таких інструментів, як «Дія», Google Forms або Telegram-боти, значно спрощує взаємодію між владою, волонтерами та пост-раждалим населенням. Наприклад, через платформу «Є-Допомога» мешканці можуть подавати заявки на отримання фінансової підтримки від міжнародних донорів [11].

Комунікація у кризових умовах потребує захищених каналів зв'язку для обміну інформацією між громадами, волонтерськими групами та органами влади. Для цього застосовуються зашифровані месенджери, такі як Signal або Telegram, що дають змогу захистити комунікацію від витоку даних. Крім того, Міністерство цифрової трансформації України рекомендує застосовувати VPN-сервіси та двофакторну аутентифікацію для безпечного доступу до державних онлайн-платформ.

Моніторинг потреб громади здійснюється за допомогою аналітичних інструментів, що дають змогу відстежувати зміни у запитах населення та оперативно реагувати на них. Наприклад, система «Соціальна громада» інтегрує дані про соціальні послуги та допомогу ВПО, що дає змогу місцевій владі планувати ресурси ефективніше [12].

Залучення міжнародної підтримки також здійснюється через цифрові платформи, які забезпечують швидке подання актуальної ситуації в громадах. Онлайн-звіти, інтерактивні карти гуманітарних потреб та прямі звернення до міжнародних організацій дають змогу привертати увагу до проблематики та залучати додаткові ресурси. Наприклад, платформа ReliefWeb допомагає координувати міжнародну допомогу та поширювати дані про гуманітарні кризи [13].

Так, цифровізація відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного управління громадою в умовах війни. Застосування сучасних технологій сприяє оптимізації процесів, покращенню безпеки інформаційного простору

та залученню міжнародної допомоги для подолання кризових ситуацій.

Окремої уваги заслуговує протидія фейкам та інформаційним атакам. В умовах інформаційної війни вкрай важливо боротися з дезінформацією та пропагандою. Одним з головних методів боротьби з фейками є оперативний моніторинг інформаційного простору. Посадові особи органів місцевого самоврядування можуть застосовувати спеціалізовані сервіси для аналізу соцмереж та виявлення інформаційних атак, наприклад, CrowdTangle або Mediatoolkit, які дають змогу відстежувати ворожі нарративи та швидко реагувати на загрози. Українські проекти, такі як «StopFake», займаються перевіркою фактів і спростуванням неправдивої інформації. Крім того, урядові ініціативи, такі як Центр протидії дезінформації при РНБО, аналізують інформаційні атаки та розробляють стратегії їхнього нейтралізування [14].

Важливим аспектом є захист персональних даних громади. З огляду на кібератаки та ризики витоку інформації, необхідно впроваджувати сучасні методи шифрування, багатофакторну автентифікацію та державні стандарти зберігання даних. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України надає рекомендації із кібербезпеки та запобігання кібератакам для органів місцевого самоврядування [15].

Отже, протидія фейкам, захист персональних даних та кібербезпека є важливими завданнями посадових осіб органів місцевого самоврядування в умовах війни. Використання перевірених джерел інформації, просвітницькі кампанії, співпраця з фактчекерами та впровадження сучасних стандартів захисту даних допомагають громадам зберігати стабільність і протистояти інформаційним загрозам.

ВИСНОВКИ

Отже, у період воєнного стану місцеве самоврядування залишається важливим елементом стійкості держави. Посадові особи несуть значну відповідальність за безпеку громади, ефективне використання ресурсів та дотримання законодавчих норм. Прозорість, оперативність, антикорупційні механізми та кібербезпека – ключові аспекти їхньої діяльності, що забезпечують стабільність та розвиток громад навіть у найскладніших умовах.

References

1. Kurepin V.M., Kurepin D.V. Public administration in the field of civil protection and security of life in the conditions of local self-government reform and decentralization of power. *Modern Economics*. 2020. № 19(2020). pp. 94-100. (in Ukrainian).
2. Kurepin V.M., Dnyamaliyeva I.A. Supporting farmers and conducting a planned sowing campaign during martial law. *Current Issues of Labor Relations during Martial Law: Abstracts of Reports by Higher Education Students of the Engineering and Energy Faculty and Other Participants of the Educational Process Based on the Results of the Thematic Round Table* (Mykolaiv, April 27, 2022). Mykolaiv, 2022. pp. 32-34. (in Ukrainian).
3. On approval of the State Emergency Response Plan: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 14.03.2018 № 223. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223-2018-п#Text> (in Ukrainian).
4. On Volunteering: Law of Ukraine from 19.04.2011 № 3236-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text> (in Ukrainian).
5. Volunteering. National Social Service of Ukraine. Website. URL: https://nssu.gov.ua/volonterstvo?utm_source=chatgpt.com (in Ukrainian).
6. Shelep M. Interaction of LSGs and volunteers: enrolment to the new U-LEAD Training Program starts. *U-LEAD with Europe*. 2023. April 27. URL: <https://u-lead.org.ua/news/194> (in Ukrainian).
7. Provision of Social Services and Work with Internally Displaced Persons. *Local Self-Government under Martial Law*. Kharkiv, 2022. Section 9. pp. 191-249. URL: <https://oblrada-kharkiv.gov.ua/wp-content/uploads/2023/10/ms-v-umovah-voyennogo-stanu.pdf> (in Ukrainian).
8. Ministry of health: Internally displaced persons can receive medical care at the place of residence and without declarations.

Government Portal / Ministry of Health of Ukraine. 2022. June 09. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/moz-vnutrishno-peremishcheni-osobi-mozhut-otrimuvati-medichnu-dopomogu-za-miscem-prozhivannya-ta-bez-deklaracij> (in Ukrainian).

9. Some issues of housing provision for internally displaced persons who defended the independence, sovereignty, and territorial integrity of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine. 2023. March 24. № 263. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/263-2023-p?utm_source=chatgpt.com#Text (in Ukrainian).

10. Psychological Assistance in Communities During the War. *Dobrotvir Territorial Community, Lviv Region, Sheptytskyi District*. 2022. September 02. URL: <https://dobrotvirska-gromada.gov.ua/news/1662106350/> (in Ukrainian).

11. Financial Assistance from International Organizations to Residents of Ukraine. *Ye Help*. URL: <https://aid.edopomoga.gov.ua/> (in Ukrainian).

12. Integrated Information System "Social Community" Software Complex. Website. URL: <https://socgromada.ioc.gov.ua/> (in Ukrainian).

13. Ukraine. Status Humanitarian Situation. *ReliefWeb*. OCHA Services. URL: <https://reliefweb.int/country/ukr>

14. Center for counteracting disinformation. URL: <https://cpd.gov.ua/> (in Ukrainian).

15. State service of special communication and information protection of Ukraine. URL: <https://cip.gov.ua/ua> (in Ukrainian).

Tetiana STESHENKO

PhD in Legal Sciences, Associate Professor, Yaroslav Mudryi National Law University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2002-454X>

e-mail: t.v.steshenko@nlu.edu.ua

Yana SHULIAKA

student, Yaroslav Mudryi National Law University

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-9677-8703>

e-mail: yanaaa0701@gmail.com

Viktoriiia ROMANOVA

student, Yaroslav Mudryi National Law University

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-0555-8436>

e-mail: Gshwusbb65@gmail.com

CURRENT ISSUES IN THE ORGANIZATION OF LOCAL GOVERNMENT OFFICIALS' WORK DURING MARTIAL LAW IN UKRAINE

The paper analyses the key challenges faced by officials of local self-government bodies in Ukraine regarding martial law. Also important is the issue of restoring infrastructure, which was destroyed by hostilities, repair and restoration work, and implementation of energy-efficient solutions. The paper analyses the key challenges faced by officials of local self-government bodies in Ukraine regarding martial law. An important role among management tasks is the solution of the humanitarian crisis, social support for the population, and providing internally displaced persons with housing, food, and medical care. It also paid attention to community safety management, which includes coordination of actions with military administrations, territorial defense, and protection of critical infrastructure.

Attention is also focused on the problem of economic stability and the financial capacity of local self-government bodies. The mechanisms for attracting international financial assistance, as well as possible ways to optimize budget expenditures during martial law, are also considered.

The paper emphasizes the importance of a complex and integrated approach to overcoming wartime challenges, and the importance of effective coordination between local self-government bodies, state structures, international organizations, and the public. In the context of martial law, the promptness, adaptability, and strategic planning of actions of officials of local self-government bodies are decisive factors in ensuring the viability of communities and their further reconstruction.

Keywords: local self-government, martial law, humanitarian crisis, economic stability, information security, digital governance, territorial defense, infrastructure restoration